

Na osnovu člana 12 stav 5 Zakona o zdravstvenoj zaštiti bilja ("Službeni list RCG", broj 28/06 i "Službeni list CG", broj 28/11), Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja donijelo je

Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja, širenja i suzbijanje *Potato spindle tuber viroid-a* koji prouzrokuje vretenavost krtola krompira*

Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br. 56/2011 od 25.11.2011. godine.

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se fitosanitarne mjere za sprječavanje unošenja, širenja i suzbijanje *Potato spindle tuber viroid-a* koji prouzrokuje vretenavost krtola krompira.

Član 2

Bilje namijenjeno sadnji, uključujući sjeme, iz roda *Brugmansia* Pers. može se unositi u Crnu Goru samo ako ga prati fitosertifikat koji sadrži podatke: da je bilje porijeklom i da je tokom cijelog svog životnog ciklusa gajeno na mjestu proizvodnje koje je registrovala i nadgledala nadležna služba za zdravstvenu zaštitu bilja zemlje porijekla (u daljem tekstu: nadležna služba) i da mjesto proizvodnje bilja ispunjava jedan od sljedećih uslova:

- da se nalazi u državi za koju je poznato da se u njoj ne pojavljuje *Potato spindle tuber viroid*; ili
- da se nalazi u nezaraženom području koje je odredila nadležna služba u skladu sa Međunarodnim standardima za fitosanitarne mjere i koje je upisano u fitosertifikatu; ili
- da je testiranjem, odnosno laboratorijskom analizom svih partija bilja prije njegovog premještanja sa mjesta proizvodnje, utvrđeno da je slobodno od *Potato spindle tuber viroid-a*; ili
- da je testiranjem, odnosno laboratorijskom analizom svih povezanih matičnih biljaka određenog bilja prije njegovog premještanja sa mjesta proizvodnje, utvrđeno da je bilje slobodno od *Potato spindle tuber viroid-a*, i da je nakon testiranja prije premještanja, bilje i matično bilje ostalo nezaraženo.

Bilje namijenjeno sadnji, uključujući sjeme, vrste *Solanum jasminoides* Paxton može se unositi u Crnu Goru samo ako ispunjava uslove iz stava 1 ovog člana i uslove iz tačke 13 Liste III propisa o

fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja, širenja i suzbijanje štetnih organizama i listama štetnih organizama bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom.

Bilje iz st. 1 i 2 ovog člana može se unositi u Crnu Goru ako je fitosanitarnim pregledom prilikom njegovog unošenja i testiranjem odnosno laboratorijskom analizom, utvrđeno da je to bilje slobodno od *Potato spindle tuber viroid-a*.

Član 3

Bilje namijenjeno sadnji, uključujući sjeme, iz roda *Brugmansia* Pers. i vrste *Solanum jasminoides* Paxton, porijeklom iz Crne Gore ili je unešeno u skladu sa članom 2 ovog pravilnika, može se premještati samo ako:

- ga prati biljni pasoš, i
- da je tokom svog cijelog životnog ciklusa ili od trenutka njegovog unošenja u Crnu Goru raslo na mjestu proizvodnje koje ispunjava jedan od uslova iz člana 2 stav 1 al. 1, 2, 3 i 4 ovog pravilnika.

Odredba stava 1 ovog člana ne odnosi se na male količine koje držaoc bilja koristi u nekomercijalne svrhe, pod uslovom da nema opasnosti od širenja *Potato spindle tuber viroid-a*.

Član 4

Radi utvrđivanja prisustva i sprječavanja širenja *Potato spindle tuber viroid-a* sprovodi se sistematsko istraživanje odnosno poseban nadzor u okviru godišnjeg programa fitosanitarnih mjera u skladu sa zakonom.

O svakoj sumnjivoj pojavi ili potvrđenom prisustvu *Potato spindle tuber viroid-a* iz stava 1 ovog člana, bez odlaganja se obavještava organ uprave nadležan za zdravstvenu zaštitu bilja.

Član 5

U slučaju sumnje na zarazu *Potato spindle tuber viroid-om*, fitosanitarni inspektor:

- 1) uzima uzorak i šalje ga na laboratorijsku analizu u skladu sa zakonom;
- 2) zabranjuje premještanje određenog bilja sa mjesta gdje je uzet uzorak,
- 3) naređuje sprovođenje preventivnih higijenskih mjera prilikom kontakta sa biljkama i to:
  - korišćenje rukavica za jednokratnu upotrebu, plastičnih navlaka za obuću i odjela koji se nakon upotrebe spaljuju,
  - dezinfekciju odjeće na način kojim se onemogućava širenje štetnog organizma;
  - dezinfekciju opreme, pribora i alata;
- 4) druge mjere u skladu sa zakonom.

Član 6

Ako se laboratorijskom analizom potvrdi zaraza *Potato spindle tuber viroid-om*, fitosanitarni inspektor držaocu bilja naređuje sprovođenje fitosanitarnih mjera na mjestu proizvodnje:

1) uništavanje spaljivanjem ili dubokim zakopavanjem svih biljaka:

- na kojima je potvrđena zaraza,

- čiji je rezultat testiranja odnosno laboratorijske analize bio negativan ili nijesu bile testirane, ali su porijeklom iz istog mjesta kao zaražene biljke,

- dobijenih razmnožavanjem zaraženih biljaka;

2) higijenske mjere pri uništavanju bilja:

- korištenje rukavica za jednokratnu upotrebu, plastičnih navlaka za obuću i odijela, koji se nakon upotrebe spaljuju,

- dezinfekciju opreme, pribora i alata;

3) druge mjere u skladu sa zakonom.

Član 7

Odredba člana 3 stav 1 alineja 1 ovog pravilnika, primjenjivaće se od 1. januara 2013. godine.

Član 8

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 323/11-0601-3452/4

Podgorica, 14. novembra 2011. godine

Ministar,

Tarzan Milošević, s.r.

* U ovaj pravilnik prenešena je Odluka Komisije 2007/410/EC od 12. juna 2007. o mjerama za sprječavanje unošenja i širenja štetnog organizma *Potato spindle tuber viroid*-a i njegovog širenja u Zajednicu (2007/410/EC: Commission Decision of 12 June 2007 on measures to prevent the introduction into and the spread within the Community of *Potato spindle tuber viroid*).